

Robinson®

vychází pod záštitou

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

Nízká úroda, obrovské sucho a vysoké ceny potravin v zemích Sahelu způsobily, že 1 milion dětí ve věku do pěti let zde strádá těžkými formami akutní podvýživy, a pokud nebudou léčeny a jejich situace se nezlepší, budou brzy v bezprostředním ohrožení života. Podle kvalifikovaných odhadů UNICEF je k pokrytí potřeb všech dětí, které strádají podvýživou, zapotřebí pomoci ve výši 120 milionů dolarů. Finanční prostředky, které má UNICEF na tyto programy k dispozici, stačí k pokrytí potřeb pouze ze 32 procent.

Pomoci je opravdu zapotřebí – krizí je přímo postiheno více než 15 milionů lidí v Kamerunu, Čadu, Mali, Mauritánii, Burkina Faso, Nigeru, Nigérii a Senegalu. Přestože lidé žijící v těchto zemích jsou odolní, jejich situace byla ztížena mimořádnými krizovými situacemi – v letech 2005 a 2010 postihlo celý region obrovské sucho, kdy mnoho rodin bylo nuceno prodat svůj dobytek, vzít děti ze školy, zadlužit se a snížit množství potravy na minimum.

Krize v Sahelu

Ve všech zemích Sahelu UNICEF působí trvale, právě teď naši pracovníci zajišťují pro ohrožené děti krizovou pomoc zaměřenou na terapeutickou výživu, přístup k pitné vodě, hygieně a zdravotní péči včetně očkování proti smrtelným infekčním chorobám. Ohroženým dětem pomáháme celkem ve 205 výživových centrech, ale další pomoci je naléhavě zapotřebí – organizmus dlouhodobě podvyživených dětí je již tak vyčerpaný, že nebude-li jim urgentně poskytnuta pomoc v podobě potravin a léčebné výživy, hrozí jim smrt.

UNICEF vyhlásil sbírku na pomoc 1 milionu nejmenších dětí zemí střední a západní Afriky, které strádají vážnými formami podvýživy.

Nebude-li jim včas poskytnuta potřebná pomoc, jejich životy jsou v ohrožení:

Jak můžete pomoci:

- Příspěvkem na sbírkový účet UNICEF ČR: 11771177/0300, v.s. 806
- Odesláním dárcovské SMS ve tvaru: DMS UNICEF na číslo 87777 (Cena DMS je 30 Kč, UNICEF od Vás na pomoc dětem obdrží 27 Kč)
- Příspěvt můžete také on-line na stránkách www.unicef.cz

...

Zamyslete se tedy i vy všichni a hledejte cesty, jak se připojit. Odměnou bude nádherný pocit v duši, že jste vykonali dobro, odměnou mohou být i nová přátelství. Proto si dobře zapamatujte kontakty, kde se dozvíte ještě mnohem víc o tom, co a jak učinit i pro jiné případy, než je Sahel:

- **Ceský výbor pro UNICEF**
Elišky Peškové 17/741, 150 21 Praha 5
• tel./fax: 257 320 244
• e-mail: unicef@unicef.cz
• www.unicef.cz
• bankovní účet 2200022/0300

• variabilní symbol Přátel dětí UNICEF je 55 k výše uvedenému účtu (lze zadat i trvalý příkaz k pravidelným měsíčním příspěvkům).

Na programy pomoci dětem přispějte i odesláním SMS ve tvaru DMS UNICEF na č. 87777. Dále zakoupením pohlednic, blahopřání a dárkových předmětů v prodejnách UNICEF (v Domě OSN, nám. Kinských 6, Pha 5; v Nákupní galerii Atrium, Karlovo nám. 10, Pha 2; Vinohradský Pavilon, Vinohradská 50, Pha 2; IKEA Praha, Brno, Ostrava), ale i prostřednictvím internetové stránky nebo tištěného katalogu, který na požádání obdržíte.

Panenuk z projektu Adoptuj panenuku a zachrániš dítě si také koupíte v daných prodejnách nebo díky internetu v části e-panenky.

Ceský výbor pro UNICEF naplňuje to, co má toto celosvětové hnutí ve vínku už od počátku: pro každé potřebné dítě v rozvojových zemích zajistit zdraví, vzdělání, rovnoprávnost, chránit jeho život, sny a budoucnost.

Čerpáno z www.unicef.cz

Máte před sebou posledních pár červnových dnů, kdy je stále ještě ve vašem hlavním zorném poli – škola! Já vím sluníčko, a jeho teplé paprsky, vítr ve vlasech, rozkvetlé louky a nasládlá smolná vůně lesa – to všechno jsou lákadla, kterým je moc těžké odolávat. Ale ani škola se nenechá ošidit! I ona požaduje svůj díl vašeho času a pozornosti.

Čarovné slovo PRÁZDNINY

A teprve až budete v ruce držet list s vysvědčením, bude to ta konečná tečka za letošním školním rokem. I když možná onou skutečně poslední tečkou bude okamžik, kdy předvedete své vysvědčení doma rodičům. Pro někoho to bude chvíle radostná, pro jiného naopak představuje smutné obavy a v horších případech i jistotu, že vám rodiče do prázdninového programu zařadí neošiditelně pravidelně vyseďávání nad učebnicemi a dohánění zanedbané látky. I to se někdy stává... Ovšem i v takových situacích zůstává pro vás z prázdninového koláče pořád ještě dost velký a voňavý kus.

V každém případě tedy máte před sebou dva měsíce slunce, vody, vůní a hlavně – zážitků. Někteří kluci a holky se již dnes těší třeba k moři, jiní se nemohou dočkat horských túr či exotických výletů v cizině. Další zase dávají přednost pestrému programu letních táborů a ty mohou mít skutečně zajímavé zaměření, ať už jsou to třeba lodě,

koně, zálesáctví, pravěk či indiánská tematika, zkrátka fantazii jsou dveře otevřené. Marné není ani poznávání naší historie – stačí se jen rozhlédnout kolem sebe, kolik různých památek na minulost máme doslova na dosah. A nemusí to být jen hrady a zámky, jsou to i tvrze, zemanské dvorce, tajuplné rozvaliny, kopce za městem, měšťanské domy, úzké městské uličky, k nimž se váže nejedna pověst... Mnozí z nás, dříve narozených, zase moc rádi vzpomínají na prázdniny strávené u babičky a dědečka či nějaké tety na venkově. To býval úplný ráj pro klukovské a holčičí prázdninové rejdění, hotové eldorádo pro nevšední zážitky. A ani dneska tomu určitě není jinak.

Jsme přesvědčeni, že se všichni bez výjimky vrátíte po prázdninách s plným rancem vzpomínek, prožitků a dojmů. O všech báječných dnech a týdnech nám napište a případně připojte i obrázek...

Tak vzhůru do duhových prázdnin!

Hanka Hosnedlová

Nakreslila: Monika Jiříková, 2. třída, ZŠ Dr. M. Tyrše, Hrdějovice

Cena s vaším jménem

Všimli jste si, jak se v novinách, rozhlase a televizi objevuje stále víc postav kluků a děvčat? I když to samozřejmě není pokaždé jen v kladném slova smyslu, pochvalné články a relace přece jen kupodivu převažují. A to je báječné a povzbuzující zjištění. Myslíme si ovšem, že je mezi vámi ještě daleko víc těch, kteří by si takovou poctu v podobě článku, zprávy či relace zasloužili.

Že byste se třeba i vy mohli klidně zařadit po bok čtrnáctce mladých jihočeských sportovců, kteří přivezli ze zimní olympiády dětí a mládeže celkem 18 medailí, a vybojovali tak pro náš kraj v celorepublikové konkurenci úžasné druhé místo.

Nebo jste možná i vy vykonali nějaký podobný hrdinský čin jako jedenáctiletý Rudolf Duraj z Blatenska, který s nasazením vlastního života vytáhl svoji kamarádku z ledové vody zamrzlé požární nádrže, a získal tak v rámci 13. ročníku soutěže o Nejlepší záchranářský čin ocenění přímo z rukou prezidenta republiky.

Ale nemusíme jít až do tak dramatických mimořádných situací, kdy běží o život. Jsou desítky a stovky takových, kteří se mohou pochlubit vítězstvími v různých olympiádách – od sportovních přes matematické, fyzikální či chemické, až třeba po literární a mluvnické. Nebo v různých soutěžích, kláních a turnajích. Zmínku a nesporně i pochvalu si ovšem zaslouží i ti, kteří různé akce pro děti a mládež a pro jejich vyžití připravují – knihovny, kulturní a mládežnická centra, skautské a jiné oddíly, kroužky apod. Vždyť věnují svůj čas a své síly tomu, aby druhým bylo dobře. Jenom se prostě o nich příliš neví. Ale mělo by se!

Co říkáte – nechcete to napravit právě vy? Napište nám o tom, co se děje ve vašem okolí a komu byste navrhli předat vaši cenu uznání! Třeba právě cenu s vaším jménem. Moc se na vaše dopisy, upozornění a návrhy těšíme už dnes!

-hh-

DNES ČTĚTE

1.

Pomoc 1 000 000 dětí
Prázdninová setkávání

2.

Jonáš a Linda
Co prozradil Vseteček

3. - 4.

Hlásí se EKO-KOM
Den dětí v Recyklační aleji
Stránka plná zábavy

5.

Pokuste se soutěžit
Zvířátka, která udělala radost

6.

Jsou tu vaše
Zoo noviny!

Nejmilejší škola

Každý z nás už se jednou v životě setkal s tím, jak obrovskou váhu má v mínění společnosti jméno školy, kterou člověk absolvoval. Vzpomeňme si třeba na pověst Oxfordské univerzity, pařížské Sorbony, pražské Univerzity Karlovy... To je ovšem pro většinu našich čtenářů ještě poněkud vzdálená budoucnost, pro ně je důležité to, jak vidí žáci, rodiče, ale také jejich okolí právě tu jejich základní školu, kterou dnes navštěvují.

Takovým malým obrázkem o oblíbenosti a oceňování jednotlivých „základek“ mohla být anketa, kterou vyhlásil jihočeský Deník a do níž se mohli zapojit opravdu všichni – žáci i dospělí. Pravda je, že takový průzkum hodně olivní předešlým fakt, jak dalece jsou příznivci uváděných škol aktivní a ochotní se svým hlasováním zapojit. Do vyhlášené novinové ankety se zapojily doslova tisíce čtenářů a školy, které stanuly na prvních dvou příčkách, získaly každá přes čtyři tisícovky hlasů.

Zlatý stupínek vybojovali hlasující pro ZŠ O. Nedbala (4.775 hlasů), druhá byla ZŠ Máj II (4.141 hlasů) a jako třetí se umístila ZŠ Dukelská (1.443 hlasů). Hned za nimi zakotvila pak ZŠ Máj I a další místa v první desítku pak obsadily školy v tomto pořadí: ZŠ Bezdrevská, ZŠ J. Š. Baara, ZŠ Kubatova, ZŠ Nerudova, ZŠ Pohůrecká a Církevní ZŠ Rudolfovska.

Já si ale myslím, že pro většinu z vás bude bez ohledu na umístění v tomto hlasovacím žebříčku nejlepší ta škola, ve které denně usedáte do lavic, ve které máte své oblíbené učitele a kamarády, která je prostě ta VAŠE!

-odpod-

Stovka za dvě stě

Ke stoletému výročí trvání dětské organizace Junák byla vydána velice hezká stříbrná pamětní mince. Pokud by vám ji rodiče chtěli zakoupit, stojí dvě stě korun. Na jedné její straně je portrét zakladatele Junáka – Antonína Benjamina Svojsíka. Druhá strana pak nese znak Junáka a nad ním další označení různých věkových kategorií v této organizaci – od světlušek a vlačat přes skautky a rovery až rangers. Je doloženo, že první skautský tábor byl uspořádán v roce 1912. Dnes má Junák víc než 45 000 členů a stálý zájem chlapců a dívek.

-oddop-

zprávy

Rozum do hrsti

Největším žijícím živočichem na zeměkouli je plejtvák obrovský, jinak nazývaný modrá velryba? Údaje o jeho rozměrech a váze se v průběhu let mění, ale faktem je, že největší ulovené kusy měřily až 36 metrů a jejich váha se blížila dvěma stovkám tun.

Nejvyšším zvířetem je, jak jste nepochybně sami uhádli, žirafa? Ačkoliv některé prameny tvrdí, že byl v Keni zaznamenán výskyt žirafy vysoké 7 metrů, zdokumentováno je pouze zvíře, které měřilo necelých 6 metrů.

Největším suchozemským zvířetem je slon africký? Asi jste to tušili, že? Největší ulovený samec měřil v lopatkách téměř 4 metry a od konce choboty ke konci ocasu 10,12 metru. Jeho váha byla odhadnuta na více než 10,7 tuny.

Největším ptákem z dosud žijících 8 600 druhů je severoafrický pštros, patříci ovšem k ptákům nelétavým? Samci dosahují výšky až 2,75 metru a váhy více než 150 kg. Také jeho vejce je mezi ptačími vejci největší. Má v průměru až 15 cm, délka dosahuje až 18 cm a váží až 1,75 kg. Skořápka, která je silná zhruba 1,5 mm, snese váhu až 114 kg těžkého člověka.

Za Žižkou do Trocnova

Kdo to byl Jan Žižka z Trocnova, vědí už i malí předškoláci. Méně chlapců a děvčat ale už ví, že koncem loňského srpna byl v Žižkově rodném Trocnově znovu otevřen jeho památník. Takže zase o jeden nápad víc, kam namířit některý z víkendových či prázdninových výletů.

Většina exponátů tohoto malého muzea nejznámějšího českého vojevůdce zůstala stejná jako v minulosti. Jsou ale vyčištěné a zrestaurované, doplněné novými popisy s větším písmem a modernizovaným obsahem. A také řadou dalších předmětů.

Návštěva tohoto muzea, které je národní kulturní památkou, může být pro vás nejen příjemně stráveným dnem, ale také výbornou pomůckou pro školní výuku. Vždyť, co je lepšího, než vidět vše na vlastní oči?

důležitá čísla

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI
387 410 864

...

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE

VOLEJTE VE DNE I V NOCI:
387 313 030
386 355 500

...

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:
Robinson o.s., Rudolfovská 34, České Budějovice
e-mail: redakce@noviny-robinson.cz
www.noviny-robinson.cz
za garance OOZP Statutárního města České Budějovice

Inzerce, grafická úprava:
STUDIO GABRETA® spol. s r.o., České Budějovice
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice
Reg. č.: MK ČR 7767

Vytiskováno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů
publikovaných příspěvků

medailonek

Úsměv pro Jonáše

Jonáš byl obyčejný kluk, jakých potkáváte denně stovky. Nebyl ničím výjimečný a nijak se ani nesnažil vybočovat z řady. Ani v kladném, ani v záporném slova smyslu. Učitelé a učitelky jej obvykle hodnotili jako průměrného, tichého a nenápadného žáka. A zdálo se, že to všem tak vyhovuje.

Až do okamžiku, kdy do Jonášovy třídy přišla Linda. Drobné štíhlé stvoření s helmici tmavých kudrnatých vlasů a nevyčerpateľnou energií. Hned jí bylo všude plno, za chvíli ji znala skoro celá škola. Jonáš se do Lindy hned od prvního okamžiku beznadějně zamiloval, ale Linda stěžl věděla o jeho existenci. Jonáš se totiž nedokázal Lindě nijak připomenout, nebo dokonce ji oslovit a někam pozvat. Tak strašně se bál odmítnutí, které by zbořilo veškeré jeho naděje, že se raději ani nepokusil o sebemenší kontakt.

Zato ale dokázal parádně trpět. Maminka si dokonce myslela, že je nemocný, a přes jeho protesty ho odvěkla k doktorovi, který potvrdil to, co Jonáš říkal: „Nic mu není.“ „Ale pane doktore, nedala se Jonášova maminka, „vždyť on nejí, nebaví ho ani televize, ani nic z jeho koníčků, jen polehává a civí do stropu.“ Doktor se pobaveně usmál a řekl: „Asi je zamilovaný.“ – „Prosím vás, ve dvanácti?“ namítla zachmuřené maminka a podívala se zkoumavě na Jonáše. „Myslíte, že dvanáctiletí kluci nemají duši?“ opět se shovívavě usmál doktor a maminka už na to neodpověděla.

Jonáše jeho nenaplněná láska nejen trápila, ale přivedla ho i k řadě aktivit, na něž by předtím ani nepomyslel. Začal totiž chodit tam, kam Linda. Na farmu s huculy a do plaveckého oddílu. Na huculy si jakž takž zvykl a docela ho to i začalo bavit, ale s plaváním byl na štíru. Tady už nebyl ani mezi průměrem, spíš mezi těmi nejhoršími, ale přesto mu plavání přineslo něco, co ani ve snu neočekával.

Ten den, ačkoliv už několik týdnů panovalo podle kalendáře jaro, bylo pochmurno, zataženo, foukal studený vítr a lidé chodili s vysoko zdvi-

ženými límci kabátů. Nevlídné počasí jako by se odráželo i ve tvářích lidí, kteří spěchali po rozmočeném nábreží řeky, aby už co nejdříve byli doma pod střechou a v teple. Zrovna, když se bůhví proč Jonáš ohlédl, zahlédl Lindu, jak se na svém růžovém kole fíť od sokolovny. Chtěl se na ni usmát v okamžiku, kdy ho bude mjet, ale všechno bylo jinak. Téměř ve stejném čase se totiž na cestičce v protisměru vynořili dva kluci rovněž na kolech, ale jeli vedle sebe, a přestože na to dost šlapali, něco si zaujatě vyprávěli. Lindu vůbec nezaregistrovali. A ona si jich všimla teprve ve chvíli, kdy už nebyl čas takřka na nic. Buď by musela vrazit do kočárku s miminem, který před sebou tlačila mladá maminka s kapucí kabátu přes hlavu, anebo se pokusit vyhnout směrem k vodě. Instinktivně volila druhou variantu, přelétla i s kolem přes nízkou betonovou zídku a vzápětí bylo slyšet zdvojené šplouchnutí. Kolo se na chvíli ještě vynořilo, než jej pohltila voda, ale Lindina hlava se nad hladinou vůbec neobjevila.

Jonáš se ani chvíli nerozmyslel. Odhodil batoh s učením a tak, jak byl, skočil do šedé studené vody. Musel se ponořit několikrát, než nahlédl Lindino bezvládné tělo a vynesl ho nad hladinu. To už stálo na břehu několik lidí a snažilo se mu pomoci nahoru. Jonáš položil Lindu na cestičku a pokoušel se o první pomoc. Nemyslel na nic jiného, než aby Linda začala zase dýchat. Stalo se tak ve chvíli, kdy Lindina promodralá ústa vyplivla pramínek kalné vody a mokré řasy jejích víček se slabě zachvěly. Jonáš se cítil jako vítěz nejtěžšího plaveckého závodu. Vyhrál nad smrtí, vyhrál sám nad sebou.

A když přijela sanitka, záchranář v červené kombiněze hodil Jonášovi přes ramena teplou deku a Lindě, která právě otevřela oči a udiveně zírala na Jonáše i na shluk lidí kolem, řekl: „Zachránil ti život, děvenko, je to hrdina!“ A Linda se na Jonáše usmála tak jako dosud na nikoho...

Text: Hanka Hosnedlová

Obrázek nakreslila: Romanka, ZŠ Dříteň

všetečkova všeho chuť

Znáte svoje město?

Tentokrát se podíváme na ČERNOU VĚŽ, dominantu Českých Budějovic. Stojí poblíž náměstí Přemysla Otakara II. u katedrály sv. Mikuláše. Byla postavena v 16. století jako věž strážná, v gotickém stylu do 5. patra, pak až k báni ve slohu renesančním. Je vysoká 71,9 m, její půdorys má strany o délce 11,6 m. U základů jsou stěny silnější (přes 3 m), ale ve výši ochozu už jen necelých 2 m. Má devět podlaží, přičemž v posledním patře, kde je zároveň ochoz pro dnešní návštěvníky, býval byt pro věžného. Dovedete si představit šlapat denně a možná i několikrát všechny ty schody nahoru a dolů?

Ahoj, kytky

K tomuto ročnímu období na loukách a stráních patří nepochybně pampeliška. Kdo by neznal její zářivě žluté sametové květy, které se po odkvetení mění v bílé chmýří. Celý název této opravdu nenáročného rostliny, která roste doslova všude, je pampeliška lékařská (Taraxacum officinale) nebo také smetánka lékařská, a to díky bílé šťávě vytékající po utržení z jejích stonků a listů. Málokdo ovšem ví, že pod tohle označení náleží celá řada

druhů. Jenom na území naší republiky je to až 250 druhů, ale ne všechny byly už přesně popsány.

K nejkrásnějším letním květinám u nás se řadí bezesporu kopretina (Leucanthemum) se svými bílými lístky a žlutým středem květu. Její dlouhé stonky s drobnějšími vroubkovanými listy jsou ideální pro uložení do vázy i pro vázání věnečků. Většina z nás zná jen kopretinu luční a kopretinu zahradní, ale ve skutečnosti je jich okolo 70 druhů. Představte si, že u nás roste nejen kopretina bílá, ale i s narůžovělými okvětními lístky, nebo dokonce kopretina irkutská. Ale všechny bez výjimky jsou opravdu krásné...

Nejvyšší stavba světa

Podle nejnovějších informací bude nejvyšší stavbou světa mrakodrap, který se bude v soustavě umělých ostrovů v Kaspickém moři, v Ázerbájdžánu. Tato budova, v níž má být především obchodní centrum, bude vysoká celých 1.050 metrů, což je skoro 15 českobudějovických Černých věží na sobě. Je o více než čtvrtinu vyšší než současná nejvyšší světová stavba – Burž Chalifa v Dubaji, která měří 828 metrů a která vzbudila obdiv teprve před několika roky.

-red-

Zdá se, že třída 8. A ze ZŠ a MŠ Edvarda Beneše v Pisku je plná poezie. Tedy, lépe řečeno, plná autorek velice zdařilých básní. Proto jsme ani na chvíli neváhali a dovolili si některé z nich do dnešního Robinsona „vypůjčit“ k publikování. Jsou z letošního dubnového Almanachu slohových prací a literárních pokusů Písmenko, který v této škole pravidelně každý měsíc vychází. A přejeme další dobrou paní Múzu i ostatním mladým veršotepcům a prozaikům!

Klíč k srdci

Jsi bílý kvítek na jabloni,
jsi čistý ubrus na stole.
Čerstvý štrůdl, co libě voní,
zaběhlá srnka u pole.

Jsi vlahý letní vánek,
co vlasy mi víská.
Jsi princeznin vysněný zámek,
u cesty rozčuchaná břízka.

Jsi rozpálený písek na pláži,
sopka, co plive lávu.
Čerstvá piha na tváři,
hrnek, z něhož pijí kávu.

Jsi melodie, co uvázla mi v hlavě,
já zpívám si ji, když jsi pryč.
Jsi hvězda, co vyšla právě,
jsi mého srdce klíč.

Alžběta Hálová

Láska

(úryvek z básně)

O tebe jsem usilovala,
sama sebe přitom hledala.
K mému srdci jsi zas blíž,
jeho tlukot však neslyšíš.

Každá dívka přece chce být princezna,
rytíře by z klečení měla bolet kolena.

Ale dívky nejsou jen křehké růže,
omluva ti teď už nepomůže.
Neměls mi křídla lásky lámat,
jen sám sobě můžeš vinu dávat.
I my ženy máme svoje tajné zbraně,
jdeme do války, tak hurá na ně!

Kateřina Pechoušková

Pár zázraků

Na chvíli mít tu moc zvládnout pár zázraků,
napsala bych pro tebe červánkem do mraků,
že tebe miluji, vryla bych do nebe,
ať všichni vidí, že žiju jen pro tebe.

Večer hrála bych si s hvězdnou oblohou,
složila jen pár hvězd v souhvězdí nás dvou,
slunce bych sebrala a tiskla ho v ruce,
pak vrátila ho zpět ve tvaru srdce.

I dešti bych poručila pro tebe, z lásky,
aby tě nesmočil, jen hladil tvé vlasy.
To vše bych udělala jen pro tebe,
zázraky neumím, tak dám ti jen sebe.

Eliška Černohorská

Průvodce tmou

Když tu sedím doma sama,
vzhlednu vzhůru na nebe,
je temné, jasné, nekonečně krásné
a přitom vzpomenu si na tebe.

Na tvé oči
azurově modré jako oceány,
veselé, vždy rozesmáté
a zářivé jako hvězdy samy.

Na tvé rty
smyslné jako okvětní lístky růže,
vášnivě a plně něhy,
avšak i ta tě trny popíchat může.

Na tvůj zářivý úsměv,
i když se směješ jen malinko,
je i veliký Měsíc
jen nepatrné světýlko.

Na tvé vlasy,
lesknoucí se jako kapky rosy
na svěží letní trávě,
po které brouzdáváme se spolu bosí.

Martina Říhová

Třídění odpadů je vlastně snadné, ale je třeba pořádně ho znát a umět. Opět jsme požádali celosvětově známého detektiva Vytrídila, aby nám se vším pomohl. Ani tentokrát, stejně jako minule, se nezdráhal a přislíbil, že vás bude provázet každým letošním vydáním Robinsona.

Tedy ho nezklamte a vydejte se s ním za dobrodružstvím...

Detektiv Vytrídil vám nyní prozradí správné vylouštění Doplňovačky z čísla 1: „Robinson se pídí, jak a co se třídí“

Odpovědi přišla opravdu velká kopice, takže náš detektiv pořádně zamíchal losovacím bubnem a „vytrídil“ tři z vás, kteří dostanou drobnou odměnu: Jindra Čejka z Prachatic, Ondřej Marek z Veselí nad Lužnicí a Markéta Šimová z Týna nad Vltavou. Gratulujeme a nezapomeňte - na další straně je opět Doplňovačka o ceny!

! POZOR opět SOUTĚŽ !

Baví vás psát, kreslit, fotit, vymýšlet příběhy? Výborně! Pak je tato soutěž určena právě vám!

Námi vyhlášená soutěž má dvě kategorie, přičemž obě mají společné téma. Asi už tušíte – jaké. No správně! Když jsme na listu o třídění odpadu, tak se pochopitelně i soutěž musí týkat tohoto problému.

Ano, i když se vám to nemusí zdát a přijde vám třídění odpadu jako normální věc, která k životu tak nějak prostě patří, je to ještě stále problém. Mnoho lidí si myslí, že třídění nemá smysl, a vůbec se k tomu staví negativně. Nejčastější odpovědí, když už jim dojdou argumenty, je: „Stejně se to pak háže na jednu hromadu, tak proč bych s tím měl ztrácet čas!“

Ale my víme – a to nejen díky mimořádným číslům Robinsona v loňském a předloňském ročníku – že to tak není a že se odpad dále zpracovává.

Tak a teď jsme se oklikou dostali k jádru pudla, neboli k vlastní soutěži. Jak už jsme na začátku psali, má dvě kategorie:

1. Kategorie - váš pohled na třídění odpadu a jeho další využití

Nakreslete obrázek, napište nějaký text (rozhovor, povídku, reportáž...) či poďte fotografii na téma: co si myslím o třídění odpadu a jeho dalším využití.

Ze všech materiálů, které nám pošlete, vybereme tři nejlepší a otiskneme v dalších číslech Robinsona. A protože věříme, že toho přijde celá kopice, tak to, co se nevejde do „papírových“ novin, dáme na webové stránky www.noviny-robinson.cz

Z nejhezčích, nejtípnějších... prostě ze všech NEJ pak porota vybere a odmění dárkem.

2. Kategorie - komiks

Na stránce 4 tohoto čísla je komiks EM TROJKA. Opět se v něm setkáte z trojicí kamarádů Michalem, Matyášem a Majkou a zase budou řešit problém s netřídící odpadů.

A tady je prostor pro vás. Protože v komiksu chceme i nadále pokračovat, proč by se autorem toho příštího nemohl stát někdo z vás?

Stačí poslat námět (text bez obrázků), co by měla EM TROJKA řešit (pochopitelně na téma třídění odpadů), a naše paní ilustrátorka už to převede do komiksově podoby.

A zase tady platí jako u první kategorie – nejlepší náměty budou odměněny dárkem.

U obou kategorií platí, že nám můžete práce poslat sami za sebe nebo třeba za celou třídu. Teď už jen stačí popřát hodně autorského štěstí – a my se těšíme, že vás tato soutěž bude bavit.

Soutěžní práce posílejte buď na redakci Robinsona: Robinson, Rudolfovská 34, 370 01 České Budějovice
nebo na mail: redakce@noviny-robinson.cz

Představujeme vám další dvě bytosti, které se nemají rády a vlastně mezi sebou neustále bojují. Určitě poznáte, ke které je správné se přidat.

Lemplík nepozorný

Z rodu bubáků zmatkovitých

Lemplík nepozorný je sice bubák, ale díky své povaze a chování se dá snadno chytit a zkrátit, ba přímo vycvičit.

Objevuje se poměrně často v domácnostech, zejména tam, kde jsou děti. Ne že by byl přímo zlý a že by cílevědomě dělal špatné skutky. Bohužel ale o svém konání příliš nepřemýšlí, a tak se často stává, že takové neuvážené a chybné kroky dělá spíš z nepozornosti a z roztržitosti než ze zlého úmyslu. Díky tomu se ve vašem odpadkovém koši, kde má být jen komunální odpad, najednou objeví sklenice od džemu,

mu,

noviny, PET láhev, nebo dokonce vybité baterie. Jemu se dá klást za vinu i to, že se v kopicce sběru najdou mezi papíry igelitové fólie, kovové sponky nebo kusy textilu.

Nepochybně jeho dílem bývá nezdědká i to, že se ve žlutém kontejneru určeném pro plasty válí skleněné lahve od vína, nebo naopak v zeleném kontejneru vyhrazeném sklu zahlédnete různé plastové obaly od potravin a nápojů. A to už nemluvíme o štosech novin a časopisů v černých popelnicích pro běžný odpad.

Prostě je to lemplík lemplovatý a nezbývá nic jiného, než ho důsledně kontrolovat, upozorňovat ho na chyby a nutit k nápravě toho, co zatím zpackal. Není to jednoduché, samozřejmě se vzpírá a dělá, jako že on nic, že to někdo úplně jiný, ale když ho přitlačíte ke zdi a pohrozíte mu třeba tím, že bude muset přebírat popelnice v celé ulici, určitě si dá říct.

Jenom mu prostě nesmíte nic odpustit a stále a systematicky po něm jít. To je jediná šance, jak ho napravit. Můžete se přesvědčit na vlastní kůži – zkuste si zkrátit svého lemplíka!

Dětský den v Recyklační aleji

Dne se 1. června v Recyklační aleji v Českých Budějovicích uskutečnil Dětský den plný zábavy a soutěží s Tondou Obalem, kterému byli k ruce žáci z Ekoškoly Bezdrvská z Českých Budějovic. Ti byli opravdu skvělí a moc pomohli, za což jim Tonda Obal ještě jednou posílá velké DÍKY.

Na konci programu nastalo očekávané losování o 20 výher v soutěži stromu Doubka z Recyklační aleje. Smyslem soutěže bylo označit samolepkou pevné plasty a nápojové kartony a vhodit je do správného barevného kontejneru. Na dotřídovací lince v Lišově u Č. Budějovic pak byly odtříděny pro losování. Výherce najdete na www.recyklační-alej.cz

Počasí nám vyšlo, a tak vše dopadlo skvěle. A vy se můžete podívat na pár obrázků, jak se děti bavily.

Koloběžky - tady bylo hodně fandění.

Třídění odpadů - popelka.

Hlavalomy 3x3 daly dětem zabrat....

... ale poradily si s nimi nakonec na jedničku.

Nechyběla ani výstava Ekoškoly....

... na které byly úžasné výrobky z odpadů.

Děti hlásí...

Zalíbily se nám příběhy EMtrojky, a protože si myslíme, že dělají opravdu dobrou věc, rozhodli jsme se, že budeme jako oni. Sbíráme papíry okolo školy a na hřišti, doma, ale i babičkám a dědečkům jsme vysvětlili, proč je dobré dávat každý druh odpadu zvlášť. Vlastně jsme jim místo vysvětlení dali přečíst ekologické stránky Robinsona. A oni to pochopili. Taky jsme upozornili pana školníka na starou pneumatiku, kterou někdo přitáhl na školní hřiště.

Kluci ze třídy se nám nejdřív smáli a říkali nám „ekošky“, jako od slova ekologie. Ale nám to nevadí, a dokonce jsme si to nechaly jako název, protože v tom jsou i naše jména. Jsme totiž samé holky – Eliška, Kristýna a Štěpánka. Chtělo by to ale získat do party nějakého kluka, to by některé věci šly hned líp od ruky. Ale věříme, že i to se časem stane.

Kristýna

Recyklinka užitečná

Víla z rodu úspěšných

Recyklinka užitečná se jako většina pohádkových víl před lidskými zraky ukrývá, takže je těžké ji zahlédnout, ale její skutky můžete pozorovat doslova na každém kroku. Ostatně, pochází z poměrně početné rodiny, kde každá z jejích sestřiček má na starosti něco jiného. Po člověčensku bychom řekli, že se specializují, ale víly Recyklinky jsou přesvědčené, že prostě docela obyčejně čarují v oboru, který jim byl určený. Otec Recyklouš totiž každé z nich dal šatičky jiné barvy a k tomu i stejně zbarvený proutek, které mají různé kouzelné možnosti.

Tak jedna z nich mávnutím svého zázračného ekologického proutku modré barvy přeměňuje například staré noviny v nový bílý papír pro sešity a notesy. Další ve žlutých šatičkách dokáže hromadu odpadových plastů jediným pohybem změnit v krásnou barevnou prolézačku nebo lavičku. Jiná zas v trochu tmavší žluté dovede vyčarovat z PET lahvi nádherné jemňounké svíčky a mikiny. Její sestřička v zeleném pro změnu přeměňuje rozbité střepy v tabule okenního skla či v jiné lesklé skleněné výrobky.

A to jsme zdaleka nevyjme – novali všechny z dcerušek starého, ale mocného otce Recyklouše. Myslíme si totiž, že mnohé z nich znáte i vy. A tak si počkáme, až nám o nich prostě napíšete. Co dělá například Recyklinka v šatech barvy rudých máků, co její sestra v obléčení barvy holubičí šedi anebo další v šatečkách oranžových? Samozřejmě je pak v otištěném příspěvku představíme i všem dalším čtenářům. Tak pište, ať má radost tatka Recyklouš, my v redakci i naši pravidelní čtenáři...

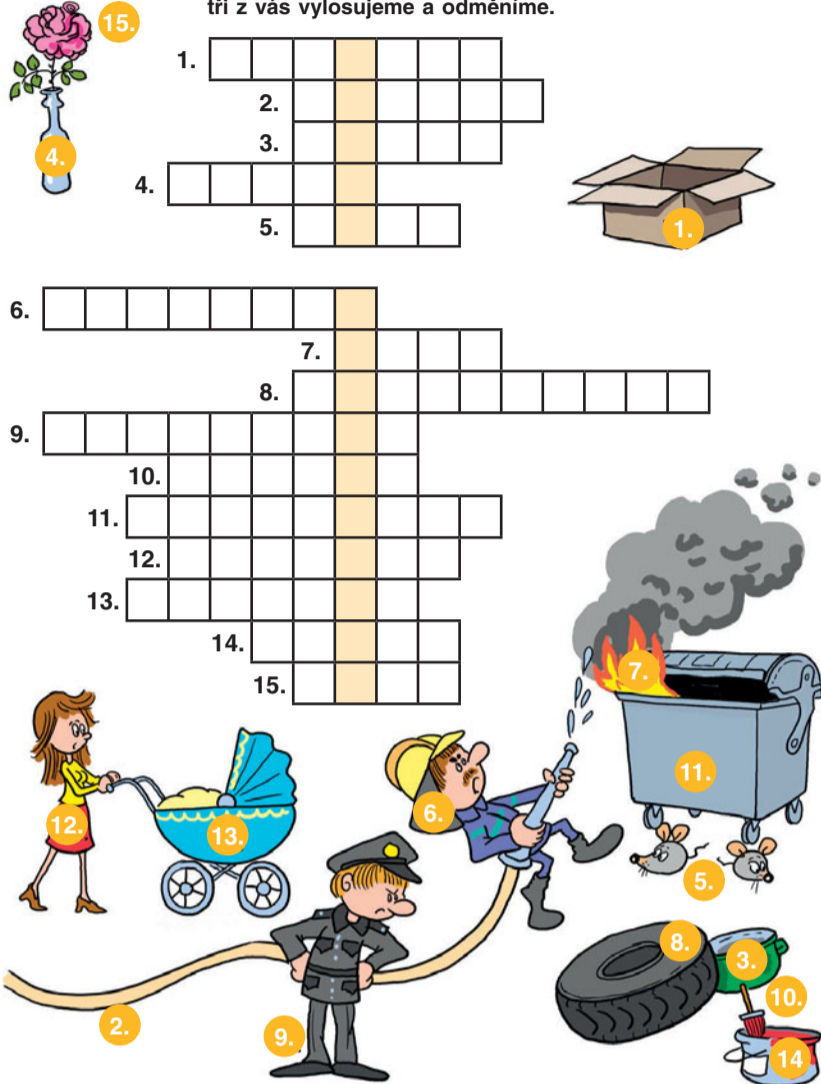
Text: Hanka Hosnedlová
Ilustrace: Zdeňka Študlarová

Doplňovačka

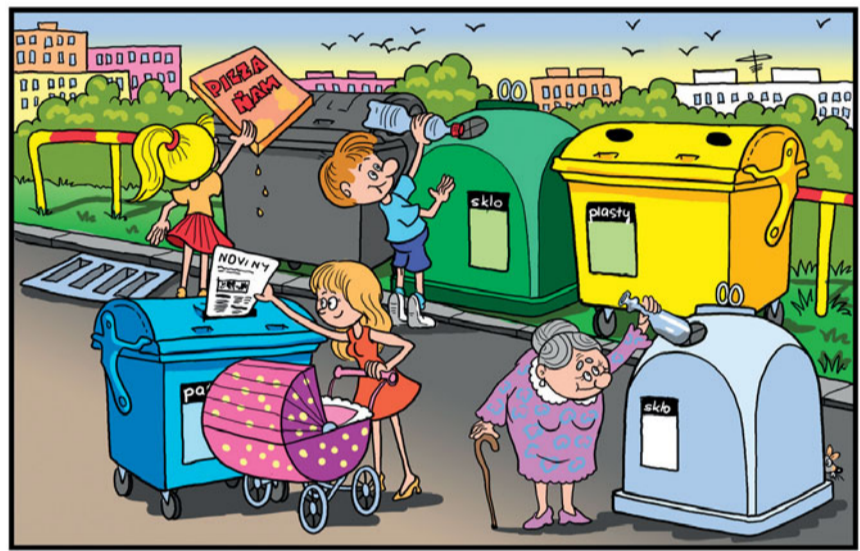
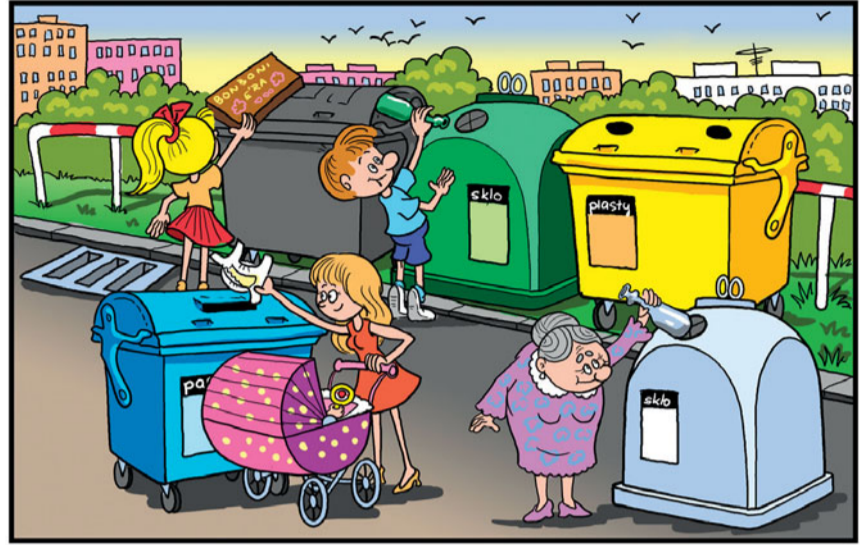
Znám už na mou věru... (zbytek v tajence)

Vyluštěnou tajenku nám zašlete na náš mail redakce@noviny-robinson.cz do 15. července, tři z vás vylosujeme a odměníme.

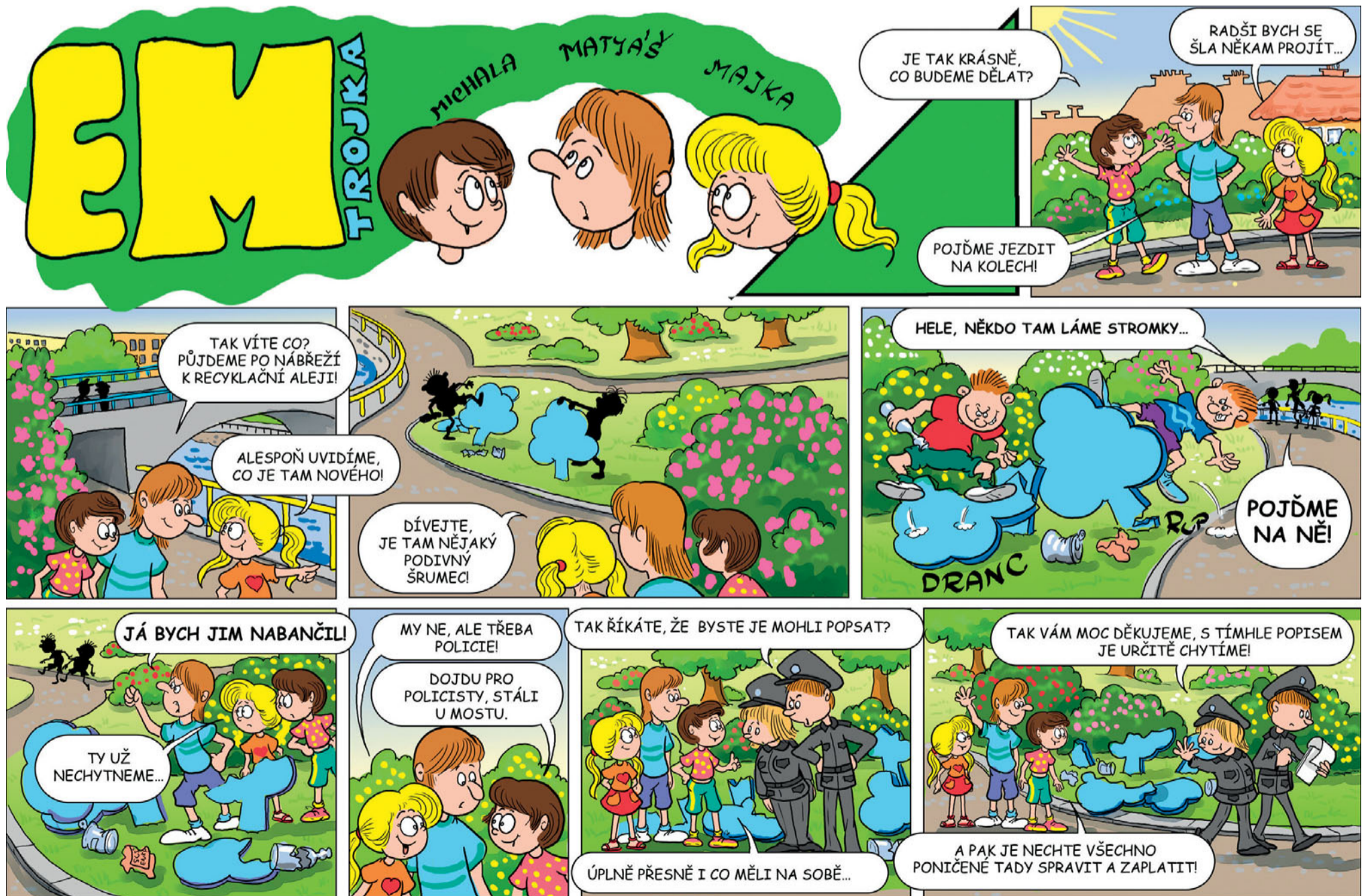

Najdeš všechny rozdíly?

Najdi 12 rozdílů a u čtyř ještě urči, který úkon je správně.

Řešení:
 • holčička vhadzuje do žlutého kontejneru: papírovou krabici od bonboniéry (špatně) / masťnou krabici od pizzy (správně)
 • chlapeček vhadzuje do zeleného kontejneru: lahev (správně) / PET lahev (špatně) / žlutý kontejner: žlutá samolepka (správně) / zelená samolepka (špatně) • maminka vhadzuje do modrého kontejneru: papírové pleny (špatně) / noviny (správně) • obr. 1 vlevo nahoře chybí jeden panelák • obr. 1 vpravo nahoře chybí jeden piáček • obr. 1 u bílého kontejneru chybí myš • obr. 1 dítě v kočárku má chraстítiko • obr. 1 bílo-červené zábradlí • obr. 1 chybí hůlka u staré pani holčička má masli • obr. 1 chybí hůlka u staré pani

námět komiksu: Hanka Hosnedlová, stránku nakreslila: Zdeňka Študlarová

Když se něco nahromadí, obvykle říkáme, že se s tím roztrhl pytel. A proč ne, jestliže je to užitečné - zvláště pak pro vás, kteří chcete v něčem vyniknout. Proto uveřejňujeme důležitá sdělení o různých soutěžích....

Šance pro malé spisovatele

Již počtvrté byl vyslán do světa malých čtenářů Jihočeský úsměv, což je literární soutěž pro kluky a děvčata do 14 let. Pořádá ji sdružení Pohádkové království v součinnosti s Jihočeským klubem Obce spisovatelů, který také sestavuje posuzující odbornou porotu pro ohodnocení soutěžních prací.

Tentokrát však poprvé byla soutěž vyhlášena již před prázdninami, aby byl větší prostor jak pro mladé autory, tak pro následné kroky poroty a organizátorů. Příspěvky by neměly rozsahem přesáhnout 2 strany A4, mohou mít jakoukoliv literární formu v próze i poezii a jejich tématem mohou být jak zážitky z prázdnin, tak zajímavé postřehy a nápady inspirované četbou.

Soutěžní příspěvky označené na obálce „Jihočeský úsměv“ lze posílat na adresu Jihočeský klub Obce spisovatelů, Žižkova 3, 370 01 České Budějovice, nebo na Informační a turistické centrum, nám. Přemysla Otakara II. č. 21, 370 01 České Budějovice, kam lze práce zaneset i osobně, či nejlépe na e-mailovou adresu: bstlukova@seznam.cz (ani tady ale nezapomínejte mail označit nápisem Jihočeský úsměv). Je nutné uvést celé jméno autora, věk, třídu a školu, kterou navštěvujete, a nesmí chybět adresa (poštovní, e-mailová), případně telefon. Vyhodnoceným vítězům budou ceny předány v listopadu na podzimním Festivalu dětských knih a časopisů na Výstavišti v ČB.

I mluvení je umění

I když se mezi kluky a děvčaty občas s pobaveným úsměvem říká: ten toho nakecá, výřečnost byla a je oceňovaná a nejednou i velice potřebná vlastnost. Toho si zřejmě byli vědomi i organizátoři celostátní soutěže s názvem Mladý Demosthenes, což je soutěž ve slovní komunikaci nebo spíše v řečnickém umění. Tohle slovní klání je určené pro žáky druhého stupně základních škol a středoškoláky. Jeho hlavním cílem byla snaha zkvalitnit kulturu mluveného projevu, komunikační pohotovost a v neposlední řadě i prohloubit další znalosti žáků. Před hlavním finále, které probíhalo před televizními kamerami, navíc pořadatelé akce připravili kurz s různými přednáškami, besedami a řečnickými cvičeními.

Jedním z vítězů jihočeského kola se stal například teprve třináctiletý Lukáš Fiedler z česko-budějovického Gymnázia v Jírovcově ulici. Jako námět pro svůj úspěšný řečnický přednes si vybral

vlastně jednoho ze svých koníčků, a to pěstování kaktusů. Možná vám to jako téma nepřipadá příliš přitažlivé a mimořádné, ale právě v tom je ono řečnické umění slova – udělat z běžné záležitosti věc zajímavou a nadmíru přitažlivou. Zaujmut, strhnout!

Na rozdíl od kaktusů se Lukáš řečněním neboli rétorice věnuje teprve krátce. Podle jeho slov mu v tom pomáhá i paní učitelka a také babička, která vyučuje češtinu. Ale teď, když podlehl řečnickému kouzlu, prý trénuje téměř každý den – před spaním. A také hodně čte – to už ale celé roky předtím. Tím se pochopitelně rozšiřuje slovní zásoba a to je moc důležité.

Nejen pro Lukáše, ale pro vás pro všechny, i když z řečnickou kariéru nepomyšlíte. Vždyť umět se správně vyjádřit a dokázat přesně formulovat své myšlenky je to, co člověka dělá člověkem!

Podesáté s námětem Poprvé

Letošní ročník literární soutěže o Jihočeskou žabku, kterou pravidelně vyhlašuje Jihočeský klub Obce spisovatelů v součinnosti s Jihočeským krajem, byl v pořadí již desátý. Zapojilo se tentokrát víc než osm desítek autorů ve věku od 15 do 19 let z celého regionu – z Tábora, Písku, Jindřichova Hradce, Trhových Svinů, Volyně, Volar, Vimperka a sem tam i z jiných krajů. A někteří autoři se opakovaně do soutěže vracejí.

Letošní téma dávalo prostor fantazii znělo: Poprvé. Po prvním kole hodnocení odbornou porotou se do semifinále probíjalo víc než čtvrt stovky prací, řada z nich se stejným bodovým oceněním. Celé hodiny členové poroty přemýšleli a přehodnocovali došlé příspěvky a litovali, že nelze udělit alespoň dvacet ocenění. Nakonec ovšem muselo být rozhodnuto o těch, kteří stanuli na vítězných třech stupíncích, ale bylo uděleno i šest čestných ocenění. Kromě toho byly vybrány další soutěžní práce, které byly společně s těmi vítěznými zařazeny do vydaného knižního sborníku. Ceny v podobě vkusných skleněných vitráží,

a to nejen pro první místo, jako v předchozích dvou letech, zhotovila chráněná dílna občanského sdružení Fokus České Budějovice.

Možná, že v příštím jedenáctém ročníku, vyhlášeném v novém školním roce 2012/2013, se mezi účastníky soutěže objeví i vaše jméno, a to by bylo pro organizátory soutěže velice příjemným překvapením.

Umístění

1. Karolína Moravcová, Tábor
2. místo – Síta Hrnňová, České Budějovice
Jan Jirkovský, České Budějovice
3. místo – Markéta Zimčíková, Tábor

Čestná uznání:

Hana Wagnerová, Zátoň
Zuzana Urbanová, Tábor
Tereza Kropáčková, Trhové Svinov
Dagmar Hotová, Jindřichův Hradec
Kateřina Nováková, České Budějovice
Tereza Opelková, Holubov

Poprvé

Jitrocel byl trpělivý, ale když se ho motýl zeptal pošetě, jeho květ se zbarvil do oranžova. Na blízku mu lezlo hodně věcí. A drží motýli obzvlášť.

„Jitroceli?“

„Co zas chceš?“

„Máš ksicht jako jehnědí!“

Poslední motýlovo slovo boležo jako rýpnutí motýčkou. Vzpomněl si na dobu, kdy byl ještě semínko. Posmíval se tehdy celé louce a choval se jako úplný bodlák až do chvíle, než mu kamarádka Kopretinu před očima skosil srp. Později se dozvěděl o první fotosyntéze, meioze a životních úkolech. Rozhodl se, že teď bude učitelem on.

„Tak poslouchej, ty hmyzí nulo. Existuje tady Řád. Řád je soubor úkolů, který nám dala Velká Herba. Úkolem každého je splnit svůj úkol. To, že opyluješ, nic neznamená. I ty ho splníš.“

„A pak?“

„Pak shniješ.“

„S tím jdi na kompost.“ ušklíbl se motýl a chtěl odletět. Než to však stihl udělat, uslyšel strašný zvuk – lámání stonku. Když se otočil, naposled spatřil Jitrocelovo tělo. Potom Jitrocel zmizel

ve chřtánu tlusté, tupě se tvářící ovce. Asi patřila někomu z vesnice.

Motýl konečně pochopil, co se stalo. Jitrocel splnil svůj úkol.

On, Motýl, však splnit úkol NESMÍ, nesmí dovolit, aby shnil. Musí odletět, ale kam? Aniž by věděl, co dělá, rozletěl se. V amoku narážel do stébel, tykadla se mu chvěla. Neviděl na cestu, před očima stále ovčí tank chroupající jitrocel. Prodíral se loukou, neschopen vyletět trochu výš. Po dvoustém prvním mávnutí křídly ucítil vůni levandule. Letěl za ní, až se ocitl na zahradě starosty Keltnera. Oddechl si, byl v bezpečí.

„Tady žádná zvířata nebudou, Keltner je nesnáší,“ ujistil se v duchu.

Usedl na jeden z květů a usnul. Zdálo se mu o Kopretině.

Keltner byl pro dnešek spokojený. Poprvé se stalo, že chytil babočku admirála.

„Večer ukážu Pavlíně sbírku motýlů,“ zasmál se pro sebe a vešel do domu.

Síta Hrnňová

Město mýma očima

Salesiánské středisko mládeže – Dům dětí a mládeže České Budějovice před časem vyhlásil zajímavou soutěž, nazvanou Město mýma očima. Byla určena dětem ze základních škol a gymnázií od první do deváté třídy a měla tři kategorie – výtvarnou, fotografickou a literární.

Dnes vám představíme práci jednoho z vítězů, Davida Mikeše z 5.třídy ZŠ Bezdrevská, České Budějovice:

Město České Budějovice a můj kraj

To mé město mám moc rád,
jsem s ním velký kamarád.
Budějice České,
ty jsou velmi hezké.

Toto je mé město rodné,
na památky téže plodné.
Velmi pěkné místo,
řekl by Monte Christo.

Černá věž se tyčí vzhůru,
odtud vidím věci fůru.
Je tu také solnice
a též velká radnice.

Velký Jihočeský kraj,
pro turisty přímo ráj.
Lidé se tu hemží,
chlubíme se Křemží.

Proplovat tu Vltava,
není zrovna mrňavá.
Takto se loučím s vámi,
milí páni, milé dámy.

Hlavní cena pro vítěze Jihočeská žabka má opět podobu skleněné vitráže. Vznikla v chráněné dílně sdružení Fokus České Budějovice.

Ať žijí morčata!

Před půl rokem se Kučerovi přestěhovali z města na venkov, protože potřebovali změnu. Synovi Tomášovi, kterému bylo nedávno deset, se to ale moc nelíbilo. Ve městě měl spoustu kamarádů, a tady ještě žádné. Kamarádkou mu bylo morče Betyňka, se kterou si povídal a chodil s ní po zahradě.

Všimla si toho souseďka, paní Růženka Nováková, která právě přijela s manželem od dcery z Ameriky. Dali se spolu přes plot do řeci a pak mu paní Růženka podala cukrovinky, které přivezla z té daleké země tam za mořem. Tomáš utíkal domů a večer se pochlubil svým rodičům. Ti však byli unavení z práce, tak tomu nevěnovali pozornost. Proto se podívali, když v neděli u dveří zazvonil zvonek a paní Růženka celou rodinu pozvala na borůvkový koláč. Kučerovi pozvání rádi přijali, protože se jim nechtělo sedět doma u televize. Muži si povíдали o chovu králíků a slepic, ženy zase probíraly vaření a předávaly jedna druhé ty nejlepší recepty a rady do kuchyně. Tomáš si hrál se psem Azorem.

Rodiče pak chlápci dovolili, že může k souseďům chodit, kdy bude chtít. Nováková měli radost, že už nejsou sami. Tomáš s sebou pokaždé bral morče Betyňku, kterou paní Růženka chovala v náručí nebo na klíně, zatímco pan Novák ukazoval Tomáše knihovnu, kde měl samé vzácné knižní poklady.

Ani se nenadáli a přišlo léto, všechno zrál a kvetlo. Nováková i Kučerovi sušili seno, když

Být užitečný

Být užitečným, po tom asi touží asi každý. Jinak tomu není ani u našich handicapovaných spoluobčanů, kteří mají podmínky podstatně ztížené a příležitostí pro ně je mnohem méně než pro zdravé lidi. Přesto díky obtávčům a těm, kteří skutečně chtějí pomáhat, jejich snahy nacházejí uplatnění v různých chráněných dílnách a zařízeních. Někde pečou koláče a vánočky, vaří a servírují kávu nebo čaj, jinde šijí, pletou nebo háčkují, vyrábějí keramiku, korálkují, malují či vyrábějí drobné upomínkové a okrasné předměty. S těmi se pak můžete setkat na trzích při rozličných příležitostech, nejčastěji před Vánocemi nebo Velikonocemi, ale také v různých specializovaných prodejnách.

Všichni sice jejich zručnost obdivujeme a hodnotíme, ale přemýšleli jste už někdy, jak moc jsme ochotni tyto aktivity vlastně podpořit? Je vám záležko koupit si za dvacetikorunu vkusnou záložku z některé chráněné dílny, ale bez váhání si koupíte pohárek zmrzliny nebo hamburger za dvojnásobnou cenu. Když budete k sobě upřímní, musíte mi přikývnout.

Moje přítelkyně nakupuje veškeré dárky pro své blízké a kamarády právě z těchto zdrojů – a přináší tak radost dvojnásobnou.

Jednak těm obdarovaným, protože dokáže vybrat opravdu hezké věci, a jednak těm, kteří dárek vyrobili, protože jim utržené peníze pomáhají provozovat dílnu či jiná zařízení, nakoupit materiál na další výrobu či vylepšit prostředí, ve kterém fungují. Nestojí to všechno alespoň za malou úvahu?

-hh-

Místo pro Romana

Máme v ulici kamaráda, který je upoutaný na pojízdné křeslo.

Má díky svému tátovi velkou sbírku filmových nahrávek od starých černobílých grotesek až po dnešní barevné komedie.

Když je špatné počasí, tak chodíme k nim a pouštíme si filmy, když je hezky, bereme Romana s sebou na plácek, kde hrajeme různé hry nebo jen tak sedíme a povídáme si. Třeba s holkama, které tam také chodí.

Roman kromě toho moc hezky kreslí, a tak jedné holce – Alici nakreslil fakt pěkný portrét. A teď ho po něm chce každá z holek, a to i z vyšších tříd, které dřív Romana ani neznaly.

Máme z toho radost, že se Roman stal tak populární. A možná, že jednou bude taky někde vystavovat. A to mu pak přijde s klukama zahrát, protože se chystáme mimo jiné založit kapelu. A určitě v ní nebude chybět ani Roman.

Martin Tichý

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Co bych tak na sebe prozradil... jsem savec, který připomíná spíše králíka nebo morče. Ovšem jsem příbuzný spíše k sirénám nebo slonům. V Jihoafrické republice mne zase nazývají jezevcem. A pak se v tom vyznejte! Je tedy na mě, abych to uvedl na pravou míru. I díky mým dlouhým řezákům, které pořád dorůstají a více připomínají jakési kly, jsem opravdu blízký příbuzný slonů. Na fotce je na vás krásně cením. Samci jsou o něco větší než samice, a tak to má být. Máme hnědou srst, vážíme mezi 1,8 – 5,5 kily, měříme 30 – 58 cm. Prsty nám končí nehtovitými kopýtky. Na předních tlapkách máme čtyři prsty a našlapujeme na celou plochu chodidla, na zadních jsou prsty jen tři a chodidlo se země nedotýká. Tomu se říká, že jsme poloprstochodci. V běhu došlapujeme na kopýtko, jinak pochodujeme po měkkých polštářcích na chodidlech. Z nich vylučujeme takový lepkavý sekret, díky kterému můžeme klído běhat po skalách a nezučneme. Další zvláštností jsou naše řezáky. Asi jste si jich na fotce všimli. Ty nám totiž stále dorůstají a tvoří jakési kly a stoličky.

Vyskytujeme se v etiopské oblasti – pro ty, kteří jsou ze země trochu pozadu, je to oblast v Africe na jih od Sahary. Ale můžete nás klidně potkat i v Libyi, Alžírsku či Sýrii.

Žijeme v poměrně velkých tlupách, až 80 jedinců, kteří tvoří několik rodin, které vede dospělý samec.

Aktivní jsme hlavně ve dne, kdy se buď opalujeme na sluníčku, neboť máme špatnou termoregulaci, nebo sháníme něco do tlamičky. Ale nemylte se podle našich řezáků, jsme býložravci. Naše vysoké stoličky nám umožňují baštit tuhé trávy nebo větvičky dřevin, to hlavně v období sucha. Jinak si pochutnáme i na ovoci a mladých výhoncích.

A teď už pardón, ale začíná mi být trochu kosa, tak se jdu zase vyřít na sluníčko.

Váš **DAMAN SKALNÍ**

KALENDÁŘ AKCÍ 2012

15. 6. pátek
Večerní pohádková zoo

23. 6. - 31. 8.
Večerní komentované prohlídky
(termíny na www.zoo-ohrada.cz)

17. 8. pátek
Večerní pohádková zoo

6. 10. sobota
Den zvířat

3. 11. sobota
Strašidelná zoo

2. 12. neděle
Putování za Mikulášem

24. 12. pondělí
Štědrý den v zoo

Toto je předpokládaný plán akcí do konce roku 2012. Případné změny budou včas uveřejněny na našich internetových stránkách www.zoo-ohrada.cz

Abychom mohli ohrožená zvířata účinně chránit, měli bychom se je napřed snažit dokonale poznat, nejen co do vzhledu, ale také co se jejich chování a životních nároků týká. Tentokrát si blíže představíme jednoho ze zástupců opic, který patří k neohroženějším zvířatům jihovýchodní Asie.

Kampaň za záchranu Velkých zvířat jihovýchodní Asie

Kahau nosatý opice, která skáče placáky

Kahau nosatý (*Nasalis larvatus*) z ostrova Borneo v Jihovýchodní Asii je opice, která se vymyká normě. Nejen kvůli obrovskému nosu dospělých samců, který je proslavil v první řadě, ale i kvůli celé řadě dalších méně známých zvláštností v jejich anatomii, ekologii a chování. Samice a mladá zvířata mají nos také zvětšený, ale zdaleka ne tolik co dospělí samci – právě tolik na to, aby ve vodě fungoval jako malý šnorchl. Ale kromě vizuální ozdoby přece jen plní ještě další funkci, a to jako rezonátor pro podivně kejhavé a bečivé zvuky, kterými se dospělí samci celkem často, ve dne i v noci, ozývají.

Kahau nepotkáte ve vysokých primárních deštných pralesích, vyskytí se spíše v blízkosti vody, ať už sladké, nebo slané. Kahau obývají mangrovové pralesy, břehy řek a zalesněné bažiny a rašeliny, kde tráví většinu času požíráním a pomalým trávením mladého listů a semen.

Kahau jsou skvělí plavci, kteří překonávají i ty největší bornejské řeky a byli zastížení i na moři daleko od pobřeží. Prsty na zadních nohách mají dokonce částečně spojené plovací blánu, což je mezi primáty naprosto ojedinělý znak. Uplavou několik desítek, někdy až stovek metrů a běžně se

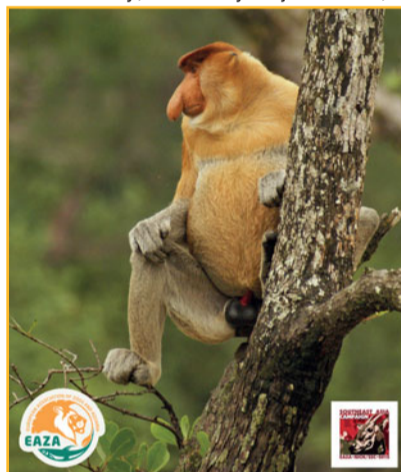
i potápějí. Zatímco starší mláďata plavou sama, ta mladší se vezou přichycena na břicho své matky, přičemž jsou úplně ponořena ve vodě.

Není pravda, že by se kahau koupali s potěšením, naopak, plavou, jen když musí. Je-li to možné, pak řeku raději přeskakují, a pokud už plavou, vybírají si místa, kde je řeka nejužší a alespoň několik prvních metrů překonávají obrovským skokem z vysokých stromů na břehu. Asi to musí docela bolet, jak sebou po takovém skoku plácnu břichem o hladinu.

Důvod, proč tak dobrý plavec plave jen nerad, je zřejmý – ve vodě na něj totiž čeká jejich úhlavní nepřítel, krokodýl. Tenhle plaz má zřejmě na svědomí víc kahauích životů než jakýkoli jiný dravec, asi jen s výjimkou domorodých lovců.

Bohužel, kahau mizí z přírody tak rychle, jak rychle ubývají zdejší pralesy a mangrovové, ať už kvůli velkoplošnému pěstování palmy olejné nebo farmám na krevety.

Upraveno podle článku přírodovědce Stanislava Lhoty, který na Borneu realizuje projekt výzkumu a ochrany těchto opic.
foto: Standa Švantner

ZOO HRÁTKY

- Jaký druh vydry žije v České republice?**
  - vydra mořská
  - vydra obrovská
  - vydra říční
- V jakém prostředí vydry žijí?**
  - v lesích
  - v blízkosti řek, potoků, rybníků i jezer
  - v horách
- Kdy je nejčastěji vydra říční aktivní?**
  - v noci
  - ve dne
  - po obědě
- Patří vydra říční v ČR k ohroženým zvířatům?**
  - ne
  - ano
  - napůl
- Kolik prstů má vydra říční na každé končetině?**
  - 7
  - 4
  - 5
- Jaké si vydra říční staví obydlí?**
  - jednoduché hnízdo v korunách stromů
  - podzemní noru s doučkem v březích
  - nestaví si obydlí, nepotřebuje ho
- Víš, jaké zvíře má Zoo Ohrada ve svém znaku?**
  - vydra říční
  - tygra ussurijského
  - kočku divokou
- Na jak dlouhou dobu se vydra obvykle potápí?**
  - na 1 hodinu
  - více než 20 minut
  - do 1 minuty

Správné odpovědi: 1c, 2b, 3a, 4b, 5c, 6b, 7a, 8c

ŠKOLNÍ VÝPRAVY DO ZOO

Zpestřete si hodiny přírodopisu, biologie či ekologie nejen návštěvou zoo, ale i některým z našich vzdělávacích programů. Programy nabízíme pro všechny typy škol.

Není zobák jako zobák

Chcete se dozvědět, jak jsou ptáci přizpůsobeni svému životnímu prostředí a proč vypadá každý druh jinak? Povíme si i o dalších detailech ze světa opeřenců.

Program je vhodný pro 1. i 2. stupeň ZŠ a také pro SŠ.

Celou nabídku vzdělávacích programů a bližší informace naleznete na www.zoo-ohrada.cz, kde si program můžete objednat přes elektronický formulář nebo kontaktujte naše vzdělávací oddělení na telefonním čísle 387 00 22 12.

NOVINKY VE ZKRATCE

1. 5. jsme si připomněli už 73. výročí založení naší zoo. V zoo hrátkách najdete na počest našeho erbovního zvířete malý testík.

Začátkem května do naší expozice Matamata doputovala velká vzácnost ze Zoo Dvůr Králové nad Labem. Čtyři samičky lvička zlatého – nejohroženější drápkaté opice světa. Na světě jich žije kolem dvou tisíc, proto by nás do budoucna velmi potěšil odchov mláďat. Bez samečka to ale zatím nepůjde ;-).

11. 5. přivedla na svět 2 mláďata mara stepní. Dvojčata se už za pár chvil po narození statečně stavěla na hubené nožky a prozkoumávala svůj domov. Zda si také všimla, že v protějším výběhu u psounů pobíhá 8 mláďat, není známo:-).

Své potomky už vyvedly i korely a andulky. Ani sovy nezahálely a mláďata můžete zahlédnout také u výřeků malých, kulíšků nejmenších nebo sov pálených.

První vejce na svých hnízdech z bláta mají také plameňáci růžoví. U vyrů velkých a čápů černých byla už rovněž pozorována snůška.

Práce na stavbě nové expozice Nová setkání zdárně pokračují. Přímo před očima roste výběh s bazénem tygrů ussurijských, medvědů hnědých nebo voliéra pro orly skalní.

VÝSTAVY V ZOO

V červnu plánujeme výstavu fotografií Standy Švantnera z jeho cest po Indonésii. Je to jedna z oblastí, na kterou letos zaměřila pozornost EAZA v Kampani za záchranu zvířat jihovýchodní Asie.

V červenci pak budete moci zhlédnout fotografie z podmořského světa. Autorka Martina Balzerová bude mít v zoo i přednášku o potápění v moři a jeho obyvatelích. Sledujte stránky zoo www.zoo-ohrada.cz, kde uvedeme přesný termín konání přednášky.